

Tryggingamiðstöðin hf.
Ársreikningur samstæðunnar 2014

Tryggingamiðstöðin hf.
Síðumúla 24
108 Reykjavík

Kt. 660269-2079

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjárfirlit	8
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningurinn samanstendur af ársreikningi Tryggingamiðstöðvarinnar hf. (móðurfélags) og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Tilgangur samstæðunnar er að hafa með höndum hvers konar váttrygginga- og fjárfestingastarfsemi.

Rekstur og fjárhagsleg staða 2014

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður af rekstri samstæðunnar 2.074 millj. kr. Tekjur samstæðunnar námu 14.002 millj. kr. á árinu. Eignir samstæðunnar í árslok námu 31.078 millj. kr., skuldir samstæðunnar í árslok námu 17.118 millj. kr. og eigið fé samstæðunnar í árslok 2014 var 13.960 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Eiginfjárlutfall samstæðunnar var 44,9% í árslok og aðlagð gjaldþolshlutfall hennar var 3,65.

Í árslok 2014 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld og er mat á skuldinni í árslok í samræmi við matsreglur Solvency II tilskipunar Evrópusambandsins. Ástæður breytingarinnar eru þær að matsreglur Solvency II endurspeglar betur raunvirði tjónaskuldar. Þetta kallar á breytta reikningsskilaaðferð samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum. Við breytinguna færast 1.567 millj. kr. úr tjónaskuld þann 1.1.2013. Aðrar breytingar sem tengjast breyttum matsaðferðum á tjónaskuld, samtals 323 millj. kr. koma til lækkunar á tjónum ársins 2013. Samtals nema þessar breytingar 1.890 millj. kr.

Stjórn félagsins leggur til að á árinu 2015 verði greiddar 5,39 kr. í arð af hverjum hlut, eða 4 millja. kr. Arðgreiðslan samsvarar 29% af eigin fé eða 20% af markaðsvirði hlutfjár í lok árs 2014. Vísað er til ársreikningsins um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárreikningum.

Hlutfé

Skráð hlutfé félagsins nam í árslok 760 millj. kr. Hlutféð er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq OMX Nordic Exchange. Allir hlutir njóta sömu réttinda.

Félagið keypti eigin hluti á árinu 2014 í samræmi við endurkaupaáætlun félagsins sem hrint var í framkvæmd 2. maí sl. Félagið hefur á árinu 2014 og í byrjun árs 2015 keypt samtals 20,8 millj. hluti í félaginu fyrir samtals 537 millj. kr., sem samsvarar 99,1% af þeim eigin hlutum sem að hámarki verða keyptir samkvæmt áætluninni. Félagið á nú samtals 2,74% af heildarhlutfé félagsins. Samkvæmt endurkaupaáætluninni verða að hámarki keyptir 21 millj. hlutir og fjárhæð endurkaupanna verður aldrei meiri en 600 millj. kr. Framkvæmd endurkaupaáætlunar lýkur á aðalfundardegi félagsins 2015 en þó aldrei síðar en 31. mars 2015 ef kaupum samkvæmt áætluninni verður ekki lokið áður.

Hlutfé félagsins skiptist í árslok á 1.660 hluthafa, en þeir voru 2.397 í ársbyrjun og fækkaði því um 737 á árinu. Tíu stærstu hluthafar félagsins í árslok og hlutfallsleg eign þeirra er eftirfarandi:

Hluthafi:	Eignarhlutur í þús. kr.	Eignarhlutur í %
Lífeyrissjóður verslunarmanna	73.279	9,64
Gildi lífeyrissjóður	52.458	6,90
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins, A-deild	48.240	6,34
Stefnir - ÍS 15	48.070	6,32
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	42.038	5,53
Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda	34.241	4,50
Virðing safnreikningur	21.143	2,78
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins, B-deild	20.268	2,67
Stafir lífeyrissjóður	20.059	2,64
Stapi lífeyrissjóður	18.903	2,49
	<hr/>	<hr/>
Aðrir hluthafar	378.699	49,81
Heildar útgefið hlutfé	381.695	50,19
	<hr/>	<hr/>
	760.394	100,00

Frekari upplýsingar um hlutfé eru í skýringu 30 og á heimasíðu félagsins, www.tm.is.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir

Stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. hefur sett sér starfsreglur í samræmi við ákvæði hlutafélagalaga, þar sem valdsvið stjórnar er skilgreint og verksvið hennar gagnvart forstjóra. Í þessum reglum er meðal annars að finna reglur um fundarsköp, reglur um hæfi stjórnarmanna til þátttöku í afgreiðslu mála, reglur um þagnarskyldu, upplýsingagjöf forstjóra gagnvart stjórn og fleira. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu félagsins. Stjórn félagsins ákveður starfskjör forstjóra. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd sem fundar með innri og ytri endurskoðendum reglulega og eru reglur nefndarinnar aðgengilegar á heimasíðu félagsins.

Stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgir "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja", sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins (síðast útgefnar í mars 2012). Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs Íslands, www.vi.is. Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem birt verður í ársskýrslu félagsins.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðuársreikningur Tryggingamiðstöðvarinnar hf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur um upplýsingagjöf í samstæðureikningum félaga sem hafa verðbréf sín skráð á skipulegum verðbréfamarkaði.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðureikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2014, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2014.

Jafnframt er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögg t yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við. Vísað er í skýringar 35-40 um áhættustýringu samstæðunnar.

Stjórn og forstjóri Tryggingamiðstöðvarinnar hf. hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2014 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 18. febrúar 2015

Stjórn:

Örvar Kærnested

Bjarki Már Baxter

Kristín Friðgeirsdóttir

Andri Þór Guðmundsson

Bryndís Hrafnkelsdóttir

Forstjóri:

Sigurður Viðarsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Tryggingamiðstöðvarinnar hf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Tryggingamiðstöðvarinnar hf. fyrir árið 2014. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningssskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fái um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningur Tryggingamiðstöðvarinnar hf. gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2014, fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar og forstjóra

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar og forstjóra sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 18. febrúar 2015

KPMG ehf.

Helgi F. Arnarson
Hrafnhildur Helgadóttir

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2014

	Skýr.	2014	2013*
Iðgjöld ársins		11.953.750	12.252.399
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum		(648.369)	(717.633)
Eigin iðgjöld	11	<u>11.305.381</u>	<u>11.534.766</u>
Fjármunatekjur	12	2.486.330	2.093.785
Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum	13	128.479	0
Aðrar tekjur		81.640	112.690
Heildartekjur		<u>14.001.830</u>	<u>13.741.241</u>
Tjónakostnaður		(9.442.789)	(8.548.854)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði		788.389	450.041
Eigin tjón	14	<u>(8.654.400)</u>	<u>(8.098.813)</u>
Rekstrarkostnaður	15	(2.873.243)	(2.947.065)
Vaxtagjöld	17	(58.491)	(75.700)
Virðisrýrnun fjáreigna	18	873	(26.941)
Heildargjöld		<u>(11.585.261)</u>	<u>(11.148.519)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		2.416.569	2.592.722
Tekjuskattur	20	(342.223)	(256.001)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		<u>2.074.346</u>	<u>2.336.721</u>
Skipting hagnaðar			
Hluthafar móðurfélags		2.074.320	2.336.663
Hlutdeild minnihluta		26	58
		<u>2.074.346</u>	<u>2.336.721</u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	19	2,75	3,07

* Í árslok 2014 breytti félagið um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld. Samanburðartölum vegna ársins 2013 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er í skýringu 3 um áhrif breytingarinnar.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 37 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	Skýr.	31.12.2014	31.12.2013	1.1.2013*
Eignir				
Rekstrarfjármunir	21	432.223	468.096	496.303
Fjárfestingafasteignir	22	1.010.619	0	0
Viðskiptavild og óefnislegar eignir	23	218.357	213.791	183.362
Bundin innlán		250.863	326.719	0
Útlán	24	2.496.969	2.576.490	2.841.727
Verðbréf	25	21.725.365	18.516.909	14.390.337
Skatteign	26	49.846	0	0
Eignir til sölu	27	68.317	1.029.249	1.030.361
Endurtryggingaeignir	28	481.170	263.906	260.769
Viðskiptakröfur	29	3.306.486	3.165.746	3.237.578
Handbært fé		1.037.357	3.850.283	4.842.534
Eignir samtals		31.077.572	30.411.189	27.282.971
Eigið fé				
Hlutfé		741.602	760.394	760.394
Yfirverðsreikningur hlutfjár		1.766.599	2.230.479	2.230.479
Lögbundinn varasjóður		270.710	270.710	270.710
Óráðstafað eigið fé		11.180.443	10.558.475	8.221.812
Eigið fé hluthafa móðurfélags		13.959.354	13.820.058	11.483.395
Hlutdeild minnihluta		266	240	1.422
Eigið fé samtals	30,31	13.959.620	13.820.298	11.484.817
Skuldir				
Vátryggingaskuld	32	14.846.761	14.456.074	13.683.096
Skuldir vegna fjárfestingafasteigna	33	862.434	0	0
Skuldir vegna eigna sem haldið er til sölu	27	0	863.075	841.302
Skattskuldbinding	25	0	245.737	184.557
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	34	1.408.757	1.026.005	1.089.199
Skuldir samtals		17.117.952	16.590.891	15.798.154
Eigið fé og skuldir samtals		31.077.572	30.411.189	27.282.971

* Í árslok 2014 breytti félagið um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld. Samanburðartölum vegna ársins 2013 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er í skýringu nr. 3 um áhrif breytingarinnar.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 37 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Eiginfjáryfirlit árið 2014

	Hluthafar móðurfélagsins					Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutfjár	Lögbundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals		
Eigið fé 31.12.2012	760.394	2.230.479	270.710	6.968.393	10.229.976	1.422	10.231.398
Áhrif breytinga á ..... reikningsskila- aðferð				1.253.419	1.253.419		1.253.419
Eigið fé 1.1.2013*	760.394	2.230.479	270.710	8.221.812	11.483.395	1.422	11.484.817
Breyting minnihluta ..... Heildarhagnaður ársins				2.336.663	2.336.663	(1.240)	(1.240)
Eigið fé 31.12.2013*	760.394	2.230.479	270.710	10.558.475	13.820.058	240	13.820.298
Eigið fé 1.1.2014	760.394	2.230.479	270.710	10.558.475	13.820.058	240	13.820.298
Keypt eigin bréf	(18.792)	(463.880)			(482.672)		(482.672)
Greiddur arður				(1.452.352)	(1.452.352)		(1.452.352)
Heildarhagnaður ársins				2.074.320	2.074.320	26	2.074.346
Eigið fé 31.12.2014	741.602	1.766.599	270.710	11.180.443	13.959.354	266	13.959.620

* Í árslok 2014 breytti félagið um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld. Samanburðartölum vegna ársins 2013 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er í skýringu nr. 3 um áhrif breytingarinnar.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 37 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Sjóðstreymisýfirlit fyrir árið 2014

	Skýr.	2014	2013*
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		2.074.346	2.336.721
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Vaxtatekjur	12 (	454.759) (	445.109)
Vaxtagjöld	17	58.491	75.700
Afskriftir	21,23	130.752	134.785
(Söluhagnaður) -tap rekstrarfjármuna	(	108)	1.099
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Skatteign, breyting	(	295.584)	61.182
Endurtryggingaeignir, breyting	(	217.264) (	3.137)
Viðskiptakröfur, breyting	(	140.740)	71.831
Aðrar eignir, breyting	(	49.687)	1.112
Vátryggingaskuld, breyting		390.686	772.977
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir, breyting		633.916	177.137
Innborgaðar vaxtatekjur		466.808	488.943
Greiddir vextir	(	58.494) (	75.609)
Greiddur tekjuskattur	(	255.331) (	240.330)
Handbært fé frá rekstri		<u>2.283.032</u>	<u>3.357.302</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Rekstrarfjármunir, breyting	21 (	25.984) (	50.041)
Óefnislegar eignir, kaup	23 (	73.351) (	88.065)
Bundin innlán, breyting		75.856 (	326.719)
Útlán, breyting		67.472	221.403
Verðbréf, breyting	(	3.207.873) (	4.126.573)
Fjárfestingarhreyfingar	(	<u>3.163.880)</u> (	<u>4.369.995)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Keypt eigin hlutabréf	(	482.672)	0
Arður til hluthafa	(	1.448.768)	0
Arður til minnihluta hluthafa í dótturfélagi		0 (	1.240)
Lántaka, breyting	(	638)	21.682
Fjármögnunarhreyfingar	(	<u>1.932.078)</u>	<u>20.442</u>
Lækkun á handbæru fé	(	2.812.926) (	992.251)
Handbært fé í ársbyrjun		<u>3.850.283</u>	<u>4.842.534</u>
Handbært fé í árslok		<u>1.037.357</u>	<u>3.850.283</u>

* Í árslok 2014 breytti félagið um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld. Samanburðartölum vegna ársins 2013 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er í skýringu nr. 3 um áhrif breytingarinnar.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 37 eru óaðskiljanlegur hluti af þessum ársreikningi.

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Tryggingamiðstöðin hf. („Félagið“) er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Síðumúla 24 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2014 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í skaðatryggingarekstri, líftryggingarekstri og fjármálastarfsemi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. staðfesti ársreikninginn þann 18. febrúar 2015.

3. Breyting á reikningsskilaaðferð

Í árslok 2014 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð við mat á tjónaskuld og er mat á skuldinni í árslok í samræmi við matsreglur Solvency II, sjá nánar í skýringu 32. Áhrif breytingarinnar er eftirfarandi:

	Áhrif breytinga á reikningsskilaaðferð		
	Áður birtar fjárhæðir 2013	Áhrif breytinga á reiknings- skilaaðferð	Uppfærð staða 2013
Rekstrarreikningur			
Eigin tjón.....	(8.422.494)	323.681	(8.098.813)
Tekjuskattur.....	(191.265)	(64.736)	(256.001)
Samtals.....	(8.613.759)	258.945	(8.354.814)
	Áður birtar fjárhæðir 31.12.2012	Áhrif breytinga á reiknings- skilaaðferð	Uppfærð staða 1.1.2013
Efnahagsreikningur			
Skatteign.....	128.798	(313.355)	(184.557)
Aðrar eignir.....	27.282.971	-	27.282.971
Eignir samtals.....	27.411.769	(313.355)	27.098.414
Óráðstafað eigið fé.....	6.968.393	1.253.419	8.221.812
Aðrir eiginfjárlíðir.....	3.263.005	-	3.263.005
Eigið fé samtals.....	10.231.398	1.253.419	11.484.817
Vátryggingaskuld.....	15.249.870	(1.566.774)	13.683.096
Aðrar skuldir.....	1.930.501	-	1.930.501
Skuldir samtals.....	17.180.371	(1.566.774)	15.613.597

4. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum, nema annað sé tekið fram.

5. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörsdegi. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

6. Grundvöllur samstæðu

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar þessara eigna.

7. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur félagsins er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf og fjárfestingafasteignir eru færð á gangvirði.

8. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Lykilþættir í óvissu á mati

(i) Endanleg skuldbinding vegna tjónabóta

Mat á skuldbindingu vegna væntra endanlegra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra tryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu.

(ii) Ákvörðun á gangvirði fjáreigna

Eins og fram kemur í skýringu 24 eru verðbréf samstæðunnar að langmestu leyti metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðir við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggja á viðurkenndum matsaðferðum.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímamarki sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, t.d. vaxtaþrósetum, flökki, mati á sjóðstreymi og fleiri þáttum.

(iii) Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfærsluþörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin eins og fram kemur í skýringu 18. Mat stjórnenda á virðisrýrnun byggir á upplýsingum um vænt sjóðstreymi af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðstreymi, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga.

9. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust fyrir 1. janúar 2014, Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast eftir 1. janúar 2015, en heimilt er að taka upp fyrir. Ekki er talið að áhrif þeirra á reikningsskil samstæðunnar séu veruleg.

Skýringar, frh.:

10. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er aðgreinanlegur hluti samstæðunnar þar sem skyldar vörur eða þjónusta er flokkuð saman (rekstrarstarfspáttur). Starfspáttayfirlit er yfirlit um rekstrarstarfspætti, sem byggir á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Starfspættirnir eru skaðatrygginga-, líftrygginga- og fjármálarekstur, en einnig er sýnd skipting eftir flokkum vátryggingagreina.

Rekstrarafkoma starfspáttar, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfspætti.

Rekstrarstarfspættir

Eftirfarandi þættir eru megin starfspættir í rekstri félagsins:

Rekstrarstarfspættir	Skaðatryggingarekstur		Líftryggingarekstur		Fjármálarekstur		Samstæða	
	2014	2013*	2014	2013*	2014	2013*	2014	2013*
Iðgjöld ársins	11.560.702	11.869.819	393.048	382.581	0	0	11.953.750	12.252.399
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(554.158)	(606.893)	(94.210)	(110.740)	0	0	(648.369)	(717.633)
Fjármunatekjur	171.671	713.927	1.976	7.753	2.312.683	1.372.105	2.486.330	2.093.785
Tekjur af fjárfestingafasteignum	0	0	0	0	128.479	0	128.479	0
Aðrar tekjur	0	0	0	0	81.640	112.690	81.640	112.690
Heildartekjur	11.178.215	11.976.853	300.814	279.594	2.522.802	1.484.795	14.001.830	13.741.241
Tjónakostnaður	(9.333.041)	(8.412.851)	(109.748)	(136.003)	0	0	(9.442.789)	(8.548.854)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði	733.299	391.587	55.090	58.453	0	0	788.389	450.041
Rekstrarkostnaður	(2.460.352)	(2.462.417)	(73.672)	(102.558)	(339.220)	(382.091)	(2.873.243)	(2.947.065)
Vaxtagjöld	0	0	0	0	(58.491)	(75.700)	(58.491)	(75.700)
Virðisrýrnun fjáreigna	0	0	0	0	873	(26.941)	873	(26.941)
Rekstrarafkoma	118.121	1.493.172	172.484	99.486	2.125.964	1.000.063	2.416.569	2.592.722
Tekjuskattur							(342.223)	(256.001)
Hagnaður ársins							2.074.346	2.336.721
Heildareignir	14.631.946	14.226.796	214.815	229.279	16.230.811	15.955.114	31.077.572	30.411.189
Heildarskuldir	14.631.946	14.226.796	214.815	229.279	2.271.191	2.134.817	17.117.952	16.590.891

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Skýringar, frh.:

10. Starfsþáttayfirlit, frh.:

Skaðatryggingarekstur samstæðunnar sundurliðast með eftirfarandi hætti:

Árið 2014:

	Eigna- tryggingar	Sjó-, flug- og farm-tryggingar	Ökutækja- tryggingar	Ábyrgða- tryggingar	Slysa- og sjúkra- tryggingar	Frum-tryggingar samtals	Endur- tryggingar	Samtals
Iðgjöld ársins	2.412.949	2.096.848	4.873.104	629.108	1.548.693	11.560.702	0	11.560.702
Eigin iðgjöld	2.168.478	1.861.821	4.860.741	591.042	1.524.462	11.006.544	0	11.006.544
Fjármunatekjur	15.169	11.992	83.993	16.358	44.160	171.671	0	171.671
Eigin tjón	(1.785.098)	(1.291.189)	(4.091.521)	(497.465)	(960.099)	(8.625.372)	25.630	(8.599.742)
Rekstrarkostnaður	(427.734)	(374.268)	(1.280.156)	(86.406)	(291.788)	(2.460.352)	0	(2.460.352)
Rekstrarafkoma	(29.185)	208.356	(426.943)	23.529	316.735	92.491	25.630	118.121

Árið 2013*:

Iðgjöld ársins	2.359.995	2.065.674	4.801.297	635.753	2.007.100	11.869.819	0	11.869.819
Eigin iðgjöld	2.189.743	1.706.765	4.788.282	597.216	1.980.921	11.262.926	0	11.262.926
Fjármunatekjur	62.464	52.914	338.290	63.563	196.696	713.927	0	713.927
Eigin tjón	(1.236.381)	(1.423.572)	(3.649.086)	(218.956)	(1.501.907)	(8.029.902)	8.638	(8.021.264)
Rekstrarkostnaður	(442.238)	(295.058)	(1.332.935)	(88.365)	(303.820)	(2.462.417)	0	(2.462.417)
Rekstrarafkoma	573.588	41.049	144.551	353.458	371.890	1.484.534	8.638	1.493.172

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Skýringar, frh.:

	2014	2013
11. Eigin iðgjöld		
Bókfærð iðgjöld	12.349.298	12.569.809
Hluti endurtryggjenda	(641.173)	(720.183)
Breyting á iðgjaldaskuld	(395.548)	(317.410)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	(7.196)	2.550
Eigin iðgjöld samtals	<u>11.305.381</u>	<u>11.534.766</u>

12. Fjármunatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Gangvirðisbreytingar fjárfestinga samanstanda af söluhagnaði verðbréfa, gangvirðisbreytingum fjárfestinga og vaxta- og arðstekjum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsréttur stofnast. Gengismunur samanstendur af breytingum eigna í erlendum gjaldmiðlum og er færður meðal fjármunatekna í rekstri.

Vaxtatekjur af bankainnstæðum	74.025	171.977
Vaxtatekjur af útlánum	196.312	261.644
Aðrar vaxtatekjur	216.611	213.945
Gangvirðisbreytingar verðbréfa	2.031.571	1.648.676
Gengismunur	(32.189)	(202.457)
Fjármunatekjur samtals	<u>2.486.330</u>	<u>2.093.785</u>

13. Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum

Matsbreyting	56.379	0
Húsaleigutekjur	72.100	0
Fjárfestingatekjur af fjárfestingafasteignum samtals	<u>128.479</u>	<u>0</u>

14. Eigin tjón

Bókfærð tjón*	(9.446.703)	(8.091.090)
Hluti endurtryggjenda	584.936	449.454
Breyting á tjónaskuld	3.914	(457.764)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	203.453	587
Eigin tjón samtals	<u>(8.654.400)</u>	<u>(8.098.813)</u>

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

15. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, tölvukostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis, afskriftum fastafjármuna og öðrum kostnaði.

Laun og tengd gjöld	1.517.768	1.546.307
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.355.475	1.400.758
Rekstrarkostnaður samtals	<u>2.873.243</u>	<u>2.947.065</u>

Skýringar, frh.:

	2014	2013
16. Laun og launatengd gjöld		
Laun	1.200.313	1.207.922
Lífeyrisiðgjöld	122.332	121.252
Tryggingagjald og fjársýsluskattur	177.343	198.980
Önnur launatengd gjöld	17.780	18.153
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>1.517.768</u>	<u>1.546.307</u>
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	129	132

Stjórn TM hefur samþykkt reglur um kaupaukakerfi í samræmi við gildandi reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 299/2012. Greiðslur á árinu samkvæmt þessu kerfi nema 16 millj. kr. Möguleg heildarskuldbinding vegna ógreiddra kaupauka nemur 47 millj. kr.

17. Vaxtagjöld

Vaxtagjöld af bankalánum	51.901	73.014
Önnur vaxtagjöld	6.590	2.686
Vaxtagjöld samtals	<u>58.491</u>	<u>75.700</u>

18. Virðisrýrnun fjáreigna

Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem hafa orðið benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar verði lægra en áður var talið.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun fjáreigna, geta verið greiðslufall eða vanræksla lántakenda, skilmálabreytingar lánveitinga eða fyrirgreiðslna samstæðunnar á kjörum sem samstæðan myndi annars ekki veita, vísbendingar um að lántaki eða útgefandi verðbréfa stefni í gjaldþrot, að virkur markaður sé ekki lengur til staðar fyrir verðbréf, eða önnur sjáanleg gögn vegna hóps eigna eins og óhagstæðar breytingar á greiðslugetu lántakenda eða útgefenda verðbréfa í eigu samstæðunnar, eða efnahagslegar aðstæður séu í samhengi við greiðslufall innan samstæðunnar.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti, hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum og hver flokkur metinn sérstaklega. Virðisrýrnun fjáreigna er gjaldfærð í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun útlána, breyting	524	48.413
Virðisrýrnun viðskiptakrafna	(1.397)	(21.472)
Virðisrýrnun samtals	<u>(873)</u>	<u>26.941</u>

19. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað með meðaltalsfjölda hluta á árinu.

Hagnaður.....	2.074.320	2.336.663
Meðalfjöldi hluta á árinu.....	753.555	760.394
Grunnhagnaður á hlut.....	<u>2,75</u>	<u>3,07</u>

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur hvorki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

Skýringar, frh.:

20. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu á árinu 2015, sérstökum fjársýsluskatti og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um aðra heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Sérstakur fjársýsluskattur er lagður á tekjuskattstofn umfram einn milljarð króna.

Frestaður tekjuskattur er metinn með því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörstegi.

Tekjuskattur í rekstrarreikningi skiptist þannig:	2014	2013*
Tekjuskattur til greiðslu	559.157	195.474
Sérstakur fjársýsluskattur	78.649	0
Mismunur á áætlunum og álögðum sköttum	0	(653)
Frestaður tekjuskattur ársins	(295.583)	61.180
Tekjuskattur samtals	<u>342.223</u>	<u>256.001</u>

Virkt skatthlutfall:		2014		2013*
Hagnaður fyrir tekjuskatt		<u>2.416.569</u>		<u>2.592.722</u>
Tekjuskattur miðað við gildandi skatthlutfall	20,0%	483.314	20,0%	518.544
Sérstakur fjársýsluskattur	3,3%	78.649	0,8%	0
Mismunur á áætlunum og álögðum sköttum	-	0	-	(653)
Ófrádráttarbær kostnaður	0,0%	19	0,9%	12.354
Óskattskyldar tekjur	(9,1%)	(220.282)	(3,1%)	(219.333)
Aðrir liðir	0,0%	523	(6,4%)	(54.911)
Virkt skatthlutfall*	14,2%	<u>342.223</u>	12,2%	<u>256.001</u>

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Bókfært verð hlutarins sem er endurnýjaður er gjaldfært. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Afskrifaraðferð, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstegi og breytt ef við á. Áætlaður nýtingartími og afskriftarhlutföll greinast þannig:

	Nýtingar- tími	Afskrifta- hlutföll
Fasteignir	17-33 ár	3 - 6%
Aðrir rekstrarfjármunir	3-10 ár	10 - 33%

Skýringar, frh.:

21. Rekstrarfjármunir, frh.:

Rekstrarfjármunir í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Fasteignir	Skrifstofu- áhöld, tölvu- búnaður og bifreiðar	Samtals
Heildarverð 1.1.2013.....	162.879	655.885	818.764
Viðbót á árinu 2013.....	0	58.141	58.141
Selt og aflagt á árinu 2013.....	0 (	26.198) (	26.198)
Heildarverð 31.12.2013.....	162.879	687.828	850.707
Afskrifað áður.....	102.356	220.106	322.462
Afskrifað á árinu	3.466	73.683	77.149
Selt og aflagt á árinu 2013.....	0 (	16.999) (	16.999)
Afskrifað samtals 31.12.2013.....	105.822	276.790	382.612
Bókfært verð 31.12.2013.....	57.057	411.038	468.096
Heildarverð 1.1.2014.....	162.879	687.828	850.707
Viðbót á árinu 2014.....	0	32.984	32.984
Selt og aflagt á árinu 2014.....	0 (	35.173) (	35.173)
Heildarverð 31.12.2014.....	162.879	685.639	848.518
Afskrifað áður.....	105.822	276.790	382.612
Afskrifað á árinu	3.466	58.500	61.966
Selt og aflagt á árinu 2014.....	0 (	28.282) (	28.282)
Afskrifað samtals 31.12.2014.....	109.288	307.008	416.296
Bókfært verð 31.12.2014.....	53.591	378.631	432.223

Fasteignamat fasteigna í árslok 2014 nam 117 millj. kr. og lóða 19 millj. kr. eða samtals 136 millj. kr. og váttryggingamat eignanna var á sama tíma 242 millj. kr.

22. Fjárfestingafasteignir

Fjárfestingafasteignir samstæðunnar eru metnar á gangvirði á reikningsskiladegi í samræmi við alþjóðlegu reikningsskilastaðlana IAS 40 Fjárfestingareignir og IFRS 13 Mat á gangvirði. Allar fjárfestingafasteignir falla undir þrep 2 í flokkunarkerfi gangvirðismats. Mat á fjárfestingafasteignum er unnið af starfsmönnum félagsins. Byggt er á forsendum við ákvörðun gangvirðis fjárfestingafasteigna sem háðar eru mati stjórnenda og því kann raunverulegt söluverð að vera frábrugðið matinu. Við matið er notast við markaðsverð sambærilegra eigna.

Niðurstaða matsins var hækkun á mati fjárfestingafasteigna að fjárhæð 56 millj. kr.

Fjárfestingafasteignir greinast þannig:

Endurflokkað úr eignum haldið til sölu.....	954.240
Matsbreyting.....	56.379
Bókfært verð 31.12.2014.....	1.010.619

Í árslok eru fjárfestingafasteignirnar veðsettar til tryggingar á skuldum félagsins að fjárhæð 862 millj. kr.

Fasteignamat fjárfestingafasteigna nam í árslok samtals 1.145 millj. kr.

23. Viðskiptavild og óefnislegar eignir

Viðskiptavild

Viðskiptavild félagsins er vegna kaupa á líftryggingastarfsemi samstæðunnar. Endurheimtanleg fjárhæð fjárskapandi eininga er byggð á útreikningi á nýtingarvirði. Við þessa útreikninga eru notaðar sjóðstreymisspár byggðar á raunverulegum rekstrarniðurstöðum og fimm ára viðskiptaáætlun. Áætlanir um sjóðstreymi til framtíðar eru framreiknaðar með því að nota meðalvaxtarhraða í þeirri grein sem félagið starfar. Vegin ávöxtunarkrafa hefur verið notuð til að núvirða áætlanir um framtíðarsjóðstreymi.

Virðisrýrnunarpróf eru gerð árlega á viðskiptavild. Bókfært verð annarra eigna félagsins er kannað á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef svo reynist, er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Endurheimtanleg fjárhæð viðskiptavildar og óefnislegra eigna sem ekki hafa skilgreindan líftíma er metin á hverjum uppgjörssdegi.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði hennar eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópi eigna.

Virðisrýrnun fyrri tímabala vegna annarra eigna er metin á hverjum uppgjörssdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnunin hafi minnkað eða horfið. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar er ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á grundvelli kostnaðarverðs búnaðarins ásamt kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er færður sem óefnisleg eign og afskrifaður miðað við áætlaðan nýtingartíma hans, sem eru 3 ár. Afskriftir eru hluti af liðnum rekstrarkostnaður.

Viðskiptavild og óefnislegar eignir í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Viðskiptavild	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.2013.....	99.916	162.907	262.823
Viðbót á árinu 2013.....	0	88.065	88.065
Selt og aflagt á árinu 2013.....	0	(49.140)	(49.140)
Heildarverð 31.12.2013.....	99.916	201.832	301.748
Afskrifað áður.....	0	79.461	79.461
Afskrifað á árinu	0	57.636	57.636
Selt og aflagt á árinu 2013.....	0	(49.140)	(49.140)
Afskrifað samtals 31.12.2013.....	0	87.957	87.957
Bókfært verð 31.12.2013.....	99.916	113.875	213.791
Heildarverð 1.1.2014.....	99.916	201.832	301.748
Viðbót á árinu 2014.....	0	73.351	73.351
Selt og aflagt á árinu 2014.....	0	(55.856)	(55.856)
Heildarverð 31.12.2014.....	99.916	219.327	319.243
Afskrifað áður.....	0	87.957	87.957
Afskrifað á árinu	0	68.785	68.785
Selt og aflagt á árinu 2014.....	0	(55.856)	(55.856)
Afskrifað samtals 31.12.2014.....	0	100.886	100.886
Bókfært verð 31.12.2014.....	99.916	118.441	218.357
Afskriftahlutföll		33%	

24. Fjáreignir og fjárskuldir

a. Fjármálagerningar

(i) Fjáreignir og fjárskuldir

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, útlán, viðskiptakröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar / lækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef félagið yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

(iii) Verðbréf

Verðbréf í efnahagsreikningi eru flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið tilgreind þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning. Viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

(iv) Útlán og viðskiptakröfur

Útlán og viðskiptakröfur eru fjármálagerningar sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðir á opinberum markaði.

Útlán eru færð þegar þau eru greidd til lántakenda. Þau eru upphaflega færð á gangvirði, sem er upphafleg lánsfjárhæð að frádregnum viðskiptakostnaði, en eru eftir það færð á afskrifuðu kostnaðarverði.

Útlán og viðskiptakröfur eru afskráð þegar greiðsluflæði þeirra stöðvast og engar raunhæfar líkur eru taldar á innheimtu eða þegar samstæðan hefur flutt stærstan hluta áhættu og ávinnings vegna eignarhalds annað.

(v) Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádregnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættu yfirverði eða frádregnum uppsöfnuðum afföllum sem fundin eru með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádreginni virðisrýrnun.

(vi) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.:

b. Grundvöllur mats á gangvirði fjáreigna

Verðbréf í efnahagsreikningi eru fjárfestingar í hlutabréfum, skuldabréfum og verðbréfasjóðum. Gangvirði skráðra verðbréfa er skráð markaðsverð þeirra á uppgjörssdegi án þess að tekið sé tillit til sölukostnaðar sem gæti fallið til í framtíðinni.

Sé markaðsverð ekki skráð í kauphöll eða fáanlegt hjá miðlara, er gangvirði fjármálagerningsins metið með matsaðferðum, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkan valréttá eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

Þegar notast er við núvirta sjóðstreymisaðferð við mat á gangvirði, er vænt framtíðar sjóðstreymi byggt á besta mati stjórnenda og ávöxtunarkrafa, sem notuð er, eru markaðsvextir sambærilegs gernings á uppgjörssdegi. Þegar önnur verðmyndunarlíkön eru notuð, eru forsendur matsins byggðar á upplýsingum af markaði á uppgjörssdegi. Gangvirði óskráðra hlutabréfa er metið, ef mögulegt er, með því að nota viðeigandi V/H hlutfall fyrir sambærileg skráð félög og er hlutfallið lagað að sérstökum aðstæðum útgefanda verðbréfanna.

c. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun félagsins á fjáreignum og fjárskuldum.

	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði	Útlán og kröfur	Bókfært alls	Gangvirði
31. desember 2014				
Bundin innlán		250.863	250.863	
Útlán		2.496.969	2.496.969	
Verðbréf	21.484.127	241.238	21.725.365	21.725.365
Aðrar eignir		3.787.656	3.787.656	
Handbært fé		1.037.357	1.037.357	
Fjáreignir samtals	21.484.127	7.814.083	29.298.210	21.725.365
Skuldir vegna fjárfestingafasteigna		(862.434)	(862.434)	
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		(1.408.757)	(1.408.757)	
Fjáreignir - fjárskuldir	21.484.127	5.542.892	27.027.019	21.725.365
31. desember 2013				
Bundin innlán		326.719	326.719	
Útlán		2.576.490	2.576.490	
Verðbréf	18.275.672	241.237	18.516.909	18.516.909
Aðrar eignir		3.429.652	3.429.652	
Handbært fé		3.850.283	3.850.283	
Fjáreignir samtals	18.275.672	10.424.381	28.700.053	18.516.909
Skuldir vegna eigna sem haldið er til sölu		(863.075)	(863.075)	
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		(1.026.005)	(1.026.005)	
Fjáreignir - fjárskuldir	18.275.672	8.535.301	26.810.973	18.516.909

Samstæðan birtir ekki gangvirði annarra fjáreigna þar sem bókfært verð þeirra er talið endurspeglar gangvirðið.

Skýringar, frh.:

24. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.:

d. Stigkerfi gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga færða á gangvirði eftir verðmatsaðferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verði) eða óbeint (afleidd af verðum).

Stig 3: forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

Vísað er í skýringu 24.b (i) varðandi grundvöll mats á gangvirði fjáreigna.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
31. desember 2014				
Fjáreignir á gangvirði	17.367.942	526.400	3.831.023	21.725.365
31. desember 2013				
Fjáreignir á gangvirði	14.007.959	2.433.463	2.075.487	18.516.909

Á árinu 2014 var gerð breyting á flokkun eigna vegna breytinga á aðferðum við mat á gangvirði þeirra. Eignir sem teknar voru til viðskipta í kauphöll á árinu og færast í stig 1 nema 492 millj. kr.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3:

Staða 1.1.	2.075.487
Keypt	1.712.494
Selt/afborganir	(257.086)
Vextir og matsbreytingar	300.128
Staða 31.12	3.831.023

	2014	2013
e. Útlán greinast þannig:		
Skuldabréf með veðtryggingu	2.478.754	2.598.453
Önnur útlán	160.215	183.037
Útlán samtals	2.638.969	2.781.490
Afskriftareikningur útlána.....	(142.000)	(205.000)
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi.....	2.496.969	2.576.490

	Almenn niðurfærsla	Sértæk niðurfærsla	Samtals
f. Breytingar á afskriftareikningi útlána greinast þannig:			
Afskriftareikningur útlána 1. janúar 2013	119.345	163.655	283.000
Afskrifað endanlega á árinu	(127.627)	(127.627)	(127.627)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		1.214	1.214
Virðisrýrnun útlána á árinu, breyting	(24.840)	73.253	48.413
Afskriftareikningur útlána 31. desember 2013	94.505	110.495	205.000
Afskrifað endanlega á árinu	(65.417)	(65.417)	(65.417)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		1.893	1.893
Virðisrýrnun útlána á árinu, breyting	1.946	(1.422)	524
Afskriftareikningur útlána 31. desember 2014	96.451	45.549	142.000

Skýringar, frh.:

	2014	2013
25. Verðbréf		
<i>Ríkistryggðar fjáreignir</i>		
Ríkistryggð verðbréf	4.022.865	3.243.288
Ríkisverðbréfasjóðir	1.423.476	1.046.999
<i>Skuldabréf</i>		
Eignatryggð skuldabréf	3.508.776	2.776.880
Önnur skuldabréf	1.041.753	799.262
<i>Hlutabréf</i>		
Skráð hlutabréf	2.464.361	2.814.175
Óskráð hlutabréf	2.949.256	1.310.667
<i>Hlutdeildarskírteini</i>		
Hlutabréfasjóðir	1.722.022	1.353.780
Skuldabréfasjóðir	2.110.117	3.262.972
<i>Önnur verðbréf</i>		
Önnur verðbréf	2.482.739	1.908.886
Verðbréf samtals	21.725.365	18.516.909

26. Skatteign

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

Skatteign 1.1.....	(245.737)	(184.557)
Tekjuskattur ársins.....	(342.223)	(256.001)
Tekjuskattur til greiðslu.....	637.806	195.474
Aðrir liðir.....	0	(653)
Skatteign 31.12.....	49.846	(245.737)

Skatteign greinist í eftirtalda liði:

Rekstrarfjármunir.....	(71.667)	(65.774)
Viðskiptakröfur.....	87.127	99.751
Aðrir liðir.....	33.609	(322.354)
Yfirfæranlegt skattalegt tap.....	777	42.640
Skatteign í árslok.....	49.846	(245.737)

27. Eignir / skuldir vegna eigna sem haldið er til sölu

Eignir sem haldið er til sölu eru fullnustueignir sem félagið hefur yfirtekið vegna uppgjörs krafna.

Eignir

Fasteignir	58.500	1.012.740
Bifreiðar	9.817	16.509
	68.317	1.029.249

Skuldir

Fasteignalán	0	863.075
	0	863.075

Á árinu var ákveðið að færa hluta fasteigna sem flokkaðar höfðu verið sem eignir haldið til sölu yfir í flokk fjárfestingarfasteigna. Endurflokkun skulda vegna eigna haldið til sölu var gerð til samræmis.

Skýringar, frh.:

28. Endurtryggingaeignir

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð.

	2014	2013
Hlutur endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	48.227	55.423
Hlutur endurtryggjenda í tjónaskuld	432.943	208.483
Endurtryggingaeignir samtals.....	481.170	263.906

29. Viðskiptakröfur

Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Vísað er í skýringu 18 varðandi mat á virðisrýrnun viðskiptakrafna á árinu.

Viðskiptakröfur vegna váttryggingastarfsemi	3.057.550	2.936.382
Aðrar kröfur	248.936	229.364
Viðskiptakröfur samtals	3.306.486	3.165.746

Afskriftareikningur viðskiptakrafna

Staða 1.1.....	140.751	193.582
Virðisrýrnun á árinu.....	(1.397)	(21.472)
Endanlega tapað.....	(10.933)	(31.359)
Staða 31.12.....	128.421	140.751

30. Hlutfé og varasjóðir

Hlutfé

Heildarhlutfé, samþykkt og útgefið af félaginu í árslok 2014, er 760 millj. hluta að nafnvirði 1 króna hver. Hverjum einnar krónu hlut fylgir eitt atkvæði og eiga hluthafar þannig rétt á einu atkvæði á hlut á félagsfundum. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu. Félagið á eigin hlutabréf að nafnverði 18,8 millj. kr. sem færð eru til lækkunar á eigin fé.

Þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af aðalfundi. Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem kveðið er á um samkvæmt lögum eða félagssamþykktum.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á söluverði sem félagið fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefina hluta, að frádregnum kostnaði við útgáfu nýrra hluta að teknu tilliti til skattáhrifa og kaupverði eigin hluta umfram nafnverð þeirra.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundni varasjóðurinn er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að minnst 10% af hagnaði félagsins, sem ekki er ráðstafað á móti tapi fyrri ára eða lagt í aðra sjóði í samræmi við lög, skuli leggja í varasjóð þar til virði sjóðsins nemur 10% af hlutfé félagsins. Þegar þeim mörkum hefur verið náð skal framlag í varasjóð vera minnst 5% þar til virði hans nemur fjórðungi af hlutfé félagsins.

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er óráðstafaður hagnaður og tap samstæðunnar frá stofnun félagsins að frádregnum framlögum í varasjóð.

31. Gjaldþol

Aðlagð gjaldþol samstæðunnar (sbr. 31. gr. laga 56/2010) er 9.329 millj.kr. (2013: 11.965 millj.kr.). Lágmarksfjárhæð aðlagðs gjaldþols (sbr. 86. gr.) er 2.666 millj.kr. (2013: 2.713 millj.kr.). Mismunur á reiknuðu gjaldþoli og bókfærðu eigin fé greinist þannig:

	2014	2013*
Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi.....	13.959.620	13.820.298
Tillaga um arðgreiðslu.....	(4.000.000)	(1.452.352)
Óefnislegar eignir.....	(218.357)	(213.791)
Eignarhlutur minnihluta.....	(266)	(240)
Gjaldþol.....	9.740.997	12.153.915

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Lágmarksgjaldþol samstæðunnar er samanlagður hlutur móðurfélagsins í lágmarksgjaldþoli einstakra váttryggingafélaga í samstæðunni:

Tryggingamiðstöðin hf. (móðurfélag).....	2.095.015	2.106.148
Líftryggingamiðstöðin hf.....	568.172	610.093
Íslensk endurtrygging hf.....	553	553
Trygging hf.....	2.387	3.839
Samstæða.....	2.666.127	2.720.633
Aðlagð gjaldþolshlutfall.....	3,65	4,47

32. Váttryggingaskuld

Váttryggingaskuld í efnahagsreikningi skiptist í tjónaskuld og iðgjaldaskuld. Tjónaskuld er sú fjárhagslega skuldbinding sem hvílir á samstæðunni vegna óuppgerðra tjóna í heild sinni. Hún er metin sem heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum, uppgjörskostnaði, áhættuálagi og fleiri þáttum. Iðgjaldaskuld er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næstu reikningsárum að teknu tilliti til væntanlegrar niðurfellingar iðgjalda. Félagið metur hvort váttryggingaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar félagsins með því að meta framtíðarfjárlæði váttryggingaskuldar. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

Samstæðan notar tölfraeðiaðferðir við að áætla endanlegan tjónakostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum sem gera næmnigreiningu erfiða.

Tjónaskuld vegna tilkynnta tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til félagsins að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Starfsfólk tjónaþjónustu vinnur áætlun fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurskoðun á tjónsáætlunum. Ef ekki eru fyrirbyggjandi betri upplýsingar er meðaltjónsfjárhæð í viðkomandi váttryggingagrein notuð.

Við ársuppgjör 2014 tók félagið upp nýja aðferð við mat á tjónaskuld, sem byggist á matsreglum um váttryggingaskuld í Solvency II gjaldþolsreglunum. Gögn úr tjónakerfi félagsins eru framreiknuð til þess að spá fyrir um lokafjárhæð þeirra á verðlagi reikningsskiladags ásamt samsvarandi greiðsluröð frá reikningsskiladegi þar til lokið verður uppgjóri á tjónum sem urðu 2014 og fyrr. Höfð er hliðsjón af ytri upplýsingum sem geta skipt máli. Auk þess er metinn uppgjörskostnaður, áhættuálag og fleiri þættir í samræmi við leiðbeiningar Solvency II. Þessi aðferð er í samræmi við matsreglur um váttryggingaskuld í IFRS 4 og hætti félagið að nota eldri matsaðferðir um tjónaskuld.

Skýringar, frh.:

32. Vátryggingaskuld, frh.:

Í meðfylgjandi viðauka á bls. 37 má sjá þróun tjónaskuldar samstæðunnar eftir tjónsárum á undanliðnum tíu árum og stöðu hennar í árslok 2014.

Vátryggingaskuld í efnahagsreikningi greinist þannig:

	2014	2013*
Vátryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	11.115.478	11.120.339
Iðgjaldaskuld	3.731.283	3.335.735
Vátryggingaskuld samtals.....	14.846.761	14.456.074

Endurtryggingasamningar samstæðunnar eru aðallega umframskaðasamningar (Excess of Loss) sem bæta stórtjón, en fáeinir greinar eru með hlutfallssamninga (Quota share).

Hlutdeild endurtryggjenda:

Tjónaskuld	432.943	208.483
Iðgjaldaskuld	48.227	55.423
Hlutdeild endurtryggjenda samtals.....	481.170	263.906

Vátryggingaskuld í eigin hlut:

Tjónaskuld	10.682.535	10.911.856
Iðgjaldaskuld	3.683.056	3.280.312
Vátryggingaskuld í eigin hlut samtals.....	14.365.591	14.192.168

Áætlun vegna tilkynntra tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynntra tjóna er skuldfærð að frádrögnum væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarjánhæð hrakvirðis í árslok 2014 og 2013 er óveruleg.

Þróun vátryggingaskuldar á árinu:

	2014			2013*		
	Heild	Hlutdeild endurtryggjenda	Í eigin hlut	Heild	Hlutdeild endurtryggjenda	Í eigin hlut
<i>Tjónaskuld:</i>						
Alls í upphafi árs	11.120.339	(208.483)	10.911.856	10.672.931	(207.896)	10.465.035
Greidd tjón á árinu	(9.446.692)	584.936	(8.861.756)	(8.091.090)	449.454	(7.641.636)
Tjón sem urðu á árinu	10.414.260	(915.689)	9.498.571	9.272.075	(435.598)	8.836.477
Matsbreyting eldri tjóna	(972.429)	106.292	(866.137)	(733.577)	(14.444)	(748.021)
Tjónaskuld í árslok	11.115.478	(432.943)	10.682.535	11.120.339	(208.484)	10.911.856
<i>Iðgjaldaskuld:</i>						
Iðgjaldaskuld í ársbyrjun	3.335.735	(55.423)	3.280.312	3.018.325	(52.873)	2.965.451
Breyting ársins	395.548	7.196	402.744	317.410	(2.550)	314.860
Iðgjaldaskuld í árslok	3.731.283	(48.227)	3.683.056	3.335.735	(55.423)	3.280.312

*Samanburðarjánhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Skýringar, frh.:

---

33. Skuldir vegna fjárfestingafasteigna

Skuldir vegna fjárfestingafasteigna eru allar við Íbúðalánasjóð. Þær eru verðtryggðar og bera 4,7 - 5,1% vexti.

Skuldir vegna fjárfestingafasteigna 862.434

Lánin eru til 40 ára og nemur næsta árs afborgun 10 millj. kr.

34. Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

	2014	2013
Viðskiptaskuldir	442.232	356.161
Skuldir vegna endurtryggingastarfsemi	35.265	98.630
Ógreiddur tekjuskattur.....	637.808	195.474
Skammtímaskuldir og áfallin gjöld.....	293.452	375.740
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir samtals.....	<u>1.408.757</u>	<u>1.026.005</u>

Áhættustýring

35. Yfirlit

Helstu áhættur sem fylgja starfsemi samstæðunnar eru:

- váttryggingaáhætta
- markaðsáhætta
- greiðslufallsáhætta
- lausafjáraáhætta
- rekstraráhætta

Skýringar 36 - 40 veita upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir samstæðunnar við að meta og draga úr áhættu, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustýringarstefna samstæðunnar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að ná góðri yfirsýn yfir heildaráhættu hennar og meðal annars greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfsþjálfun stefnir félagið að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórnendur samstæðunnar ákvarða áhættuvilja félagsins ásamt áhættumörkum og marka þannig hvernig og hversu mikil áhættutaka félagsins á að vera, þar með talið áhætta af fjárfestingum félagsins. Áhættustýring mælir áhættu og skilar ársfjórðungslegum skýrslum til stjórnar um hvernig áhættusnið félagsins er hverju sinni og hvort áhættutakan sé innan skilgreindra marka áhættuviljans.

Solvency II gjaldþolskröfur

Félagið undirbýr sig nú fyrir nýja löggjöf um váttryggingastarfsemi sem kallast Solvency II og mun taka gildi á Íslandi árið 2016. Ein stærsta breytingin sem fólgin er í löggjöfinni eru breyttar gjaldþolskröfur en þær eru áhættumiðaðar og taka tillit til allra helstu áhættuþátta váttryggingafélaga. Líkanið sem útreikningar gjaldþolskröfunnar byggja á leggur mat á alla helstu áhættuþætti váttryggingafélaga og allar forsendur líkansins byggja á 99,5% vágildi. Félagið reiknar nú þessa áhættu ársfjórðungslega í samræmi við áhættustýringarstefnu og áhættuvilja félagsins. Áhætta skv. stöðluðu líkani Solvency II er í meðfylgjandi töflu.

<i>Heildaráhætta og gjaldþolskröfur skv. stöðluðu líkani Solvency II</i>	2014	2013
Skadatryggingaáhætta.....	3.674.057	3.368.885
Heilsutryggingaáhætta.....	1.110.315	1.327.741
Líftryggingaáhætta.....	200.997	162.008
Markaðsáhætta.....	4.666.371	5.042.770
Mótaðillaáhætta.....	824.873	901.910
Rekstraráhætta.....	428.736	400.755
Fjölpættingaráhrif.....	(3.096.454)	(3.205.693)
Aðlögun vegna frestaðra skatta.....	(1.196.404)	(1.263.533)
Heildaráhætta og gjaldþolskrafa.....	<u>6.612.491</u>	<u>6.734.843</u>

Fjölpættingaráhrif (e. Diversification effect) koma til frádráttar heildaráhættu þar sem ekki er talið að allar áhættur raungerist á sama tíma og því ekki rétt að leggja þær saman beint. Í einhverjum tilfellum er talið að fylgni sé á milli áhættuþátta og í einhverjum tilfellum ekki. Því eru áhætturnar lagðar saman að teknu tilliti til tengsla á milli þeirra, en það er gert með fylgnifylkjum. Aðlögun vegna frestaðra skatta (e. Adjustment for the loss-absorbing capacity of deferred taxes) kemur til frádráttar þar sem tekið er tillit til skattaafsláttar sem félagið fengi við mikið tap.

Skýringar, frh.:

---

35. Yfirlit, frh.:

Solvency II gjaldþolskröfur, frh.:

Gjaldþol

Gjaldþol félagsins skv. Solvency II er mjög svipað og gjaldþolið skv. núverandi löggjöf. Þ.e. eigið fé félagsins að frádregnum óefnislegum eignum og væntanlegum arðgreiðslum. Gjaldþol félagsins skv. staðlaða Solvency II líkaninu er 9,7 millj. kr. og Solvency II gjaldþolshlutfallið því 1,47.

	2014	2013
Gjaldþol.....	9.740.997	12.108.229
Gjaldþolskrafa.....	6.612.491	6.734.843
Gjaldþolshlutfall.....	1,47	1,80

36. Vátryggingaáhætta

Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

(i) Vátryggingasamningar - skilgreining

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

(ii) Vátryggingasamningar - flokkun

Vátryggingasamningar félagsins flokkast í skaðatryggingar og líf- og sjúkdómatryggingar.

Skaðatryggingar

Vátryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga varða ábyrgðartjón, slysatjón og eignatjón.

Ábyrgðartryggingar bæta tjón þriðja aðila sem hinn vátryggði veldur. Slysatryggingar bæta tjón sem hinn vátryggði verður fyrir vegna slyss. Eignatryggingar greiða aðallega bætur til vátryggðra vegna tjóns eða taps á eignum og tengdum hagsmunum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig fengið bætur vegna tekjutaps ef tjón á eignum veldur því að þær nýtast ekki í rekstri.

Líf- og sjúkdómatryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna alvarlegra sjúkdóma.

Vátryggingaáhætta er áhætta, sem flutt er frá vátryggingataka til vátryggjanda, svo sem áhætta á tjóni á eignum sökum skemmda eða þjófnaðar, veikindum, örorku eða dauða. Félagið tekur að sér að bæta tiltekin tjón viðskiptavina gegn greiðslu iðgjalds. Iðgjald er greitt í upphafi þess tímabils sem vátryggingaverndin nær yfir, tjónin verða seinna og tjónsuppgjör getur síðan tekið nokkurn tíma, misjafnlega langan eftir eðli tjónsins og aðstæðum. Iðgjöld og væntanlegar tjónabætur þarf að varðveita þar til kemur að greiðslu. Iðgjöldin þurfa að standa undir öllum tjónakostnaði, rekstrarkostnaði og hæfilegri álagningu. Sérstök áhætta stafar af því að iðgjöld eru ákveðin fyrirfram en þjónustan veitt síðar og er ekki þekkt í einstökum atriðum í upphafi. Sú áhætta er sérstök fyrir vátryggingastarfsemi og kölluð vátryggingaáhætta.

Vátryggingaáhætta skiptist að grunni til í tvennt; iðgjaldaáhættu og tjónaskuldaráhættu, til að greina á milli tjóna í framtíðinni og orðinna tjóna.

Iðgjaldaáhætta er sú áhætta að tjón í framtíðinni, að viðbættum kostnaði sem þeim tengist, verði hærra en gert var ráð fyrir þegar iðgjöld fyrir gildandi vátryggingasamninga voru ákvörðuð og vernd sem félagið hefur lofað muni því reynast vanmetin. Áhættan snýr í meginatriðum að því að tíðni tjóna eða tjónsfjárhæðir að meðaltali verði hærra en gert var ráð fyrir. Þetta getur stafað af því að framtíðin er óviss, forsendur eru ónákvæmar en einnig geta einstök stór tjón haft mikil tímabundin áhrif. Hugsanlegt er líka að eðli tjóna reynist annað en gert var ráð fyrir í nýjum vörum eða breytist vegna þróunar í samfélaginu.

36. Vátryggingaráhætta, frh.:

Félagið fylgist með eðli og tíðni tjóna ásamt dreifingu tjónsfjárhæða í hverri grein og bregst við breytingum með verðlagningu eða vörupróun ef tilefni er til. Dreigið er úr iðgjaldaáhættu með því að dreifa áhættunni á milli margra vátryggingagreina og með endurtryggingum vegna stórtjóna.

Tjónaskuldaráhætta er hættan á að orðin en óuppgerð tjón þróist á verri veg en gert var ráð fyrir. Neikvæð þróun getur bæði stafað af að tilkynnt en ógreidd tjón hafi verið vanmetin og að tjón sem enn voru ótilkynnt reynist hærri eða fleiri en gert var ráð fyrir. Getur það hvort sem er varðað eiginlegar bætur til tjónþola eða tengdan kostnað svo sem hreinsun rústa og sérfræðikostnað við mat og uppgjör á tjónum.

Tjónaskuld félagsins byggist á mati á endanlegum kostnaði við öll óuppgerð tjón. Veruleg óvissa í því mati er óhjákvæmleg. Nokkur tími getur liðið frá tjóni fram að tilkynningu til félagsins af því að tjónið hafi ekki uppgötvast eða af því að tjónþoli hafi ekki vitað um bótarétt sinn. Þótt vitað sé um tjón getur verið að afleiðingar þess verði ekki ljósar fyrir en seinna, ekki liggur nákvæmlega fyrir hvað skemmdist í eignatjóni fyrir en byrjað er að gera við og varanlegar afleiðingar af slysi koma ekki í ljós fyrir en allöngu eftir slysið. Hugsanlegt er að afleiðing tjóns sé hvort sem er vanmetin eða ofmetin í fyrstu. Einnig er eitthvað um að tilkynntir atburðir hafi ekki í för með sér bótagreiðslu frá félaginu, ýmist af því að ekki varð neitt tjón, tjón reynist ekki falla undir bótasvið vátryggingasamnings eða að það tjón sem varð nær ekki eigin áhættu vátryggingataka.

Samstæðan stýrir vátryggingaráhættu sinni meðal annars með gerð endurtryggingasamninga, þar sem hluti af áhættutöku samstæðunnar í stjórtjónsatburðum er færður yfir til endurtryggjenda. Félagið hefur sett sér þá stefnu að endurtryggjendur félagsins skuli hafa opinbert mat frá alþjóðlegu matsfyrirtæki og að lágmarki matseinkunnina A-. Með þessu er leitast við að draga úr hættu á að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónsatburðum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda eftir opinberu mati sem þeir hafa hlotið frá alþjóðlegum matsfyrirtækjum, en einkunnakerfið miðast við flokkun S&P, fyrir árið 2014 og áætlun um skiptingu fyrir árið 2015.

	Áætlun		
	2015	2014	2013
AA+.....	-	-	5,1%
AA.....	2,7%	4,6%	-
AA-.....	25,4%	24,9%	31,7%
A+.....	39,2%	41,4%	36,4%
A.....	22,7%	17,7%	18,0%
A-.....	10,0%	11,4%	8,8%

37. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsverðum. Þær markaðsáhættur sem skoðaðar eru sérstaklega eru; vaxtaáhætta, hlutabréfaáhætta og gjaldyrisáhætta. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna samstæðunnar við stýringu markaðsáhættu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum hennar. Fylgst er með daglegum breytingum á markaði af starfsmönnum samstæðunnar í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn félagsins fylgist með og greinir heildarmarkaðsáhættu samstæðunnar ársfjórðungslega eða oftar ef þurfa þykir.

Áhætta og gjaldþolskrafa vegna markaðsáhættu er reiknuð með stöðluðu líkani Solvency II. Líkanið inniheldur alla helstu markaðsáhættur vátryggingafélaga og miðað er við 99,5% vágildi.

Skýringar, frh.:

37. Markaðsáhhætta, frh.:

Markaðsáhhætta skv. stöðluðu líkani Solvency II

	2014	2013
Vaxtaáhhætta	886.471	280.789
Hlutabréfaáhhætta	3.613.344	3.632.956
Fasteignaáhhætta	238.560	238.560
Áhættuálagssáhhætta	430.542	756.535
Samþjöppunaráhhætta	1.291.228	1.725.781
Gjaldmiðlaáhhætta	698.747	881.724
Fjölþættingaráhrif.....	(2.492.521)	(2.473.575)
Samtals	<u>4.666.371</u>	<u>5.042.770</u>

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

Verðbréf skráð á OMX Nordic	10.947.830	9.368.633
Sjóðir með skráðum eignum á OMX Nordic	3.591.116	2.610.576
Verðbréf skráð erlendis	2.234.664	2.034.977
Óskráð verðbréf	4.951.755	4.502.723
	<u>21.725.365</u>	<u>18.516.909</u>

Vaxtaáhhætta

Vaxtaáhhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði fjármálagerninga vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vextir útlána eru endurskoðaðir á að minnsta kosti tólf mánaða fresti. Þess vegna er áhætta samstæðunnar tengd markaðsvöxtum eigna takmörkuð. Bókfært verð váttryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum í markaðsáhhættu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtímaverðbréfum til skemmri tíma en eins mánaðar.

Næmnigreining vaxta

Meðal fjáreigna á gangvirði færir félagið verðbréf sem bera fasta vexti að andvirði 7.875 millj.kr. (2013: 7.070 millj.kr.) Áhrif samhliða 1% hliðrunar vaxtaferla á viðkomandi verðbréf og þar með á afkomu fyrir tekjuskatt eru metin vera 349 millj.kr. (2013: 386 millj.kr.).

Hlutabréfaáhhætta

Hlutabréfaáhhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðsluflæði skráðra og óskráðra hlutabréfa félagsins.

Næmnigreining fyrir hlutabréfaáhhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefenda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á fjármálagerninga.

Þar sem skráðar fjáreignir samstæðunnar og meirihluti óskráðra fjáreigna eru bókfærðar á gangvirði, munu allar breytingar á aðstæðum á mörkuðum hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Stjórnendur samstæðunnar fylgjast stöðugt með sveiflum á mörkuðum og það gerir samstæðunni kleift að bregðast skjótt við öllum breytingum.

Næmnigreining hlutabréfa

Í árslok 2014 hefur 10% lækkun á innlendum skráðum hlutabréfum og 5% lækkun á erlendum skráðum hlutabréfum um 346 millj.kr. neikvæð áhrif á eigið fé samstæðunnar. (2013: 346 millj.kr.). Ef sama aðferð er einnig notuð á önnur skráð og óskráð verðbréf eru áhrifin metin um 642 millj.kr. (2013: 483 millj.kr.).

Skýringar, frh.:

37. Markaðsáhætta frh.:

Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á sveiflum í gangvirði eða framtíðargreiðslufleði fjármálagerninga vegna breytinga á gengi gjaldmiðla.

Samstæðan fjárfestir í fjármálagerningum og gerir samninga í erlendum gjaldmiðlum. Þess vegna stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils þess miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna og skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum. Áhrif 10% hækkunar (lækkunar) gengisvísitölu íslensku krónunar hefur um 279 millj.kr. jákvæð (neikvæð) áhrif á eigið fé samstæðunnar (2013: 352 millj.kr.).

Sundurliðun eigna og skulda eftir erlendum myntum:

	USD	EUR	NOK	Aðrir erlendir gjaldmiðlar	Samtals
31. desember 2014					
Eignir:					
Verðbréf	1.041.390	506.009	832.905	36.738	2.417.042
Endurtryggingaeignir	115	260	84	32	491
Viðskiptakröfur	202.068	310.849	116.487	133.494	762.898
Handbært fé	137.387	308.890	32.027	54.114	532.418
Samtals	1.380.960	1.126.008	981.503	224.378	3.712.849
Skuldir:					
Vátryggingaskuld	316.151	235.773	147.938	124.371	824.233
Viðskiptaskuldir	2.869	77.868	2.440	10.454	93.631
Samtals	319.020	313.641	150.378	134.825	917.864
Mismunur eigna og skulda	1.061.940	812.367	831.125	89.553	2.794.985
31. desember 2013					
Eignir:					
Verðbréf	907.889	411.298	812.236	137.827	2.269.250
Endurtryggingaeignir	3.216	34	34	40	3.324
Viðskiptakröfur	154.203	261.043	137.573	149.302	702.121
Handbært fé	355.871	213.675	191.499	496.608	1.257.653
Samtals	1.421.179	886.050	1.141.342	783.777	4.232.348
Skuldir:					
Vátryggingaskuld	203.434	108.676	172.547	124.921	609.578
Viðskiptaskuldir	10.892	86.149	55	9.398	106.494
Samtals	214.326	194.825	172.602	134.319	716.072
Mismunur eigna og skulda	1.206.853	691.225	968.740	649.458	3.516.276

38. Greiðslufallsáhætta

Félagið stundar viðskipti með verðbréf og útlán ásamt því að reiðufé félagsins er ávaxtað á innlánsreikningum í bönkum. Greiðslufall eða gjaldþrot mótaðila í slíkum fjármálagerningum hefði áhrif á mat eigna.

Í fjárfestingastefnu félagsins setur stjórn skýr mörk um eignasamsetningu. Þar með hefur félagið tryggt fjölbreytni í fjárfestingasafninu og markað áhættuvilja félagsins. Fylgst er með daglegum breytingum á markaði af starfsmönnum félagsins í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn félagsins fylgist með og greinir heildar greiðslufallsáhættu félagsins ársfjórðungslega eða oftár ef þurfa þykir.

Félagið hefur sett skýrar útlánareglur sem taka ber mið af við einstakar lánveitingar. Heimildir til lánveitinga eru mismunandi og þarfnast aðkomu lánanefndar ef farið er yfir tiltekin mörk. Við hverja lánveitingu eru viðskiptamenn metnir og fjárhagsstaða og greiðslusaga þeirra skoðuð eftir því sem kostur er. Lánareglur félagsins fjalla meðal annars um lánheimildir í hlutfalli við raunvirði veðtrygginga og áætlaðan líftíma þeirra og ef vikið er frá þeim hlutföllum þarfnast það sérstaks samþykkis.

Ítarlega er fylgst með vanskilum og tapshætta er yfirfarin reglulega með mati á tryggingum og stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru jafnan flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt frekari viðskipti við félagið nema greiða niður skuldir sínar. Útlán eru endanlega afskrifuð eftir ákveðnum reglum sem um það gilda. Þá hefur félagið sett skýra verkferla sem snúa að innheimtu og hvenær vanskil eru send til lögfræðinnheimtu.

Hámark greiðslufallsáhættu:	31.12 2014	31.12 2013
Verðbréf	21.725.365	18.516.909
Endurtryggingaeygnir	481.170	263.906
Útlán og kröfur	5.803.455	5.742.236
Handbært fé og bundin innlán	1.288.220	4.177.002
Fjáreignir samtals	<u>29.298.210</u>	<u>28.700.053</u>

Í eftirfarandi töflu eru upplýsingar um greiðslufallsáhættu samkvæmt flokkun félagsins á mótaðilum, flokkunin byggir á matskerfi S&P:

	A	BBB-	Ekki með opinbera flokkun	Samtals
2014				
Verðbréf		5.815.851	15.909.514	21.725.365
Endurtryggingaeygnir	481.170			481.170
Útlán og viðskiptakröfur			5.803.455	5.803.455
Handbært fé og bundin innlán		1.288.220		1.288.220
Fjáreignir samtals	<u>481.170</u>	<u>7.104.071</u>	<u>21.712.969</u>	<u>29.298.210</u>
2013				
Verðbréf		4.985.295	13.531.614	18.516.909
Endurtryggingaeygnir	263.906			263.906
Útlán og viðskiptakröfur			5.742.236	5.742.236
Handbært fé		4.177.002		4.177.002
Fjáreignir samtals	<u>263.906</u>	<u>9.162.297</u>	<u>19.273.850</u>	<u>28.700.053</u>

Skýringar, frh.:

38. Greiðslufallsáhætta frh.:

Greining útlána á einstaklinga og fyrirtæki

	Lán til einstaklinga		Lán til fyrirtækja		Samtals	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Virðisýrð útlán.....	33.998	85.278	18.699	39.670	52.697	124.948
Virðisýrðun sérgreind.....	(27.030)	(79.744)	(18.519)	(30.751)	(45.549)	(110.495)
	<u>6.968</u>	<u>5.534</u>	<u>180</u>	<u>8.919</u>	<u>7.148</u>	<u>14.453</u>
Útlán í vanskilum án sérgreindrar virðisýrðunar.....	30.752	67.418	45.683	78.816	76.435	146.234
Útlán í skilum.....	414.920	426.516	2.094.917	2.083.792	2.509.837	2.510.308
Virðisýrðun vegna almennrar áhættu lánasafns.....	(17.526)	(19.766)	(78.925)	(74.739)	(96.451)	(94.505)
	<u>428.146</u>	<u>474.168</u>	<u>2.061.675</u>	<u>2.087.869</u>	<u>2.489.821</u>	<u>2.562.037</u>
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi.....	435.114	479.702	2.061.855	2.096.788	2.496.969	2.576.490

Aldursgreining lána í vanskilum án sérgreindrar virðisýrðunar er eftirfarandi:

	1 - 3 mán.	3 - 6 mán.	> 6 mán.	Samtals
2014				
Lán til einstaklinga.....	13.405	6.476	10.871	30.752
Lán til fyrirtækja.....	16.296	0	29.387	45.683
Samtals.....	<u>29.701</u>	<u>6.476</u>	<u>40.258</u>	<u>76.435</u>
2013				
Lán til einstaklinga.....	42.868	12.273	12.277	67.418
Lán til fyrirtækja.....	47.596	5.111	26.109	78.816
Samtals.....	<u>90.464</u>	<u>17.384</u>	<u>38.386</u>	<u>146.234</u>

39. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær þar gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerninga samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum hlutabréfum sem ekki er verslað með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið nokkurn tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst allar fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæð nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjarpörf sinni.

Til þess að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa tafarlaust.

Samstæðan jafnar sjóðsflæði af eignum og skuldum í safni sínu með því að áætla meðallíf tíma þeirra.

	2014	2013
Vátryggingaskuld - líftryggingaáhætta (mánuðir)	10,0	10,0
Vátryggingaskuld - skaðaáhætta (mánuðir)	16,4	16,4

Skýringar, frh.:

39. Lausafjánhætta, frh.:

Eftirfarandi töflur gefa til kynna samningsbundið og vænt sjóðsflæði, án vaxta, vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra váttryggingasamningum samstæðunnar þann 31. desember:

2014	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði					
		Án gjalddaga	0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	>4 ár
Bundin innlán ..	250.863	0	37.049	32.032	181.748	34	
Verðbréf skráð á OMX Nordic ..	10.947.830	2.464.361	939.609	595.630	555.164	885.394	5.507.672
Sjóðir með skráðum eignum á OMX Nordic ...	3.591.116	3.591.116					
Verðbréf skráð erlendis	2.234.664	2.234.664					
Óskráð verðbréf	4.951.755	4.951.755					
Útlán og kröfur	5.803.455		3.261.682	815.715	237.573	199.441	1.289.044
Handbært fé ...	1.037.357	1.037.357					
Samtals	28.817.040	14.279.253	4.238.340	1.443.377	974.485	1.084.869	6.796.716

	Bókfært verð	Vænt sjóðsflæði					
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	> 4 ár	
Váttrygginga- samningar, nettó	14.365.591		7.093.562	3.810.708	1.935.130	784.645	741.546
Mismunur í sjóðsflæði	14.451.449	14.279.253	(2.855.222)	(2.367.331)	(960.645)	300.224	6.055.170
Uppsafnaður mismunur	14.451.449	14.279.253	11.424.031	9.056.700	8.096.055	8.396.279	14.451.449

2013	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði					
		Án gjalddaga	0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	>4 ár
Bundin innlán ..	326.719	1.354	77.121	53.261	194.983		
Verðbréf skráð á OMX Nordic ..	9.368.633	2.814.175	1.152.817	1.343.407	547.889	284.192	3.226.153
Sjóðir með skráðum eignum á OMX Nordic ...	2.610.576	2.610.576					
Verðbréf skráð erlendis	2.034.977	2.034.977					
Óskráð verðbréf	4.502.723	4.305.743	196.979				
Útlán og kröfur	5.742.236		3.144.758	805.091	241.703	202.199	1.348.485
Handbært fé ...	3.850.283	3.850.283					
Samtals	28.436.147	15.617.108	4.571.675	2.201.759	984.575	486.391	4.574.638

	Bókfært verð	Vænt sjóðsflæði					
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	> 4 ár	
Váttrygginga- samningar, nettó	14.192.168		7.007.928	3.764.705	1.911.769	775.173	732.594
Mismunur í sjóðsflæði	14.243.979	15.617.108	(2.436.253)	(1.562.946)	(927.194)	(288.782)	3.842.044
Uppsafnaður mismunur	14.243.979	15.617.108	13.180.855	11.617.909	10.690.715	10.401.933	14.243.977

40. Rekstraráhætta

Samstæðan býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og ferla, og einnig í tengslum við utanaðkomandi þætti aðra en láns-, markaðs-, eða lausafjánhættur, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga innan samstæðunnar.

Markmið samstæðunnar er að verja félagið gegn rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir samstæðan meðal annars kröfur um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum, þjálfun starfsfólks og faglega uppbyggingu samstæðunnar. Samstæðan er með vottað stjórnkerfi upplýsingaöryggis samkvæmt ISO 27001 staðlinum.

41. Eiginfjárstýring

Stefnumörkun og ferlar samstæðunnar í tengslum við áhættustýringu eigin fjár tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að standast áhættur í rekstri sínum. Það er stefna stjórnar að viðhalda sterkum eiginfjárgrunni til að stuðla að stöðugleika og þar með skapa öryggi fyrir váttryggingataka.

Kröfur um eiginfjárbörf félagsins eru skilgreindar í lögum nr. 56/2010 um váttryggingastarfsemi, þar sem fjallað er um eigið fé váttryggingafélaga sem gjaldþol. Gerð er grein fyrir gjaldþoli samstæðunnar í skýringu 31.

42. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru dótturfélög, stjórn félagsins, forstjóri, nefndarmenn undirnefnda stjórnar, lykilstjórnendur og aðilar þeim tengdir ásamt félögum í eigu stjórnarmanna og aðilar þeim tengdum.

Viðskipti milli félagsins og dótturfélaga eru viðskipti milli tengdra aðila. Öll viðskipti við dótturfélög eru felld út við gerð samstæðuársreikningsins og því ekki sýnd í meðfylgjandi yfirliti um viðskipti og stöður við tengd félög. Vísað er í skýringu 43 um félög í samstæðunni.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
2014				
Stjórn og lykilstarfsmenn	3.669	12.939	3.424	65
2013				
Tengd félög	13.925	1.872	0	67
Stjórn og lykilstarfsmenn	3.347	3.222	8.460	55
	17.272	5.094	8.460	122

Skýringar, frh.:

42. Tengdir aðilar, frh.:

Laun, mótframlag í lífeyrissjóð og hlunnindi forstjóra, stjórnar og stjórnenda greinast þannig:

	2014		2013	
	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð
Sigurður Viðarsson, forstjóri	43.735	3.964	41.507	3.930
Örvar Kærnested, formaður stjórnar	5.950	476	4.200	336
Andri Þór Guðmundsson, stjórnarmaður	4.500	360	1.617	129
Bjarki Már Baxter, stjórnarmaður	4.650	372	4.400	352
Bryndís Hrafnkelsdóttir, stjórnarmaður	2.100	168	350	28
Kristín Friðgeirsdóttir, stjórnarmaður	4.500	360	1.517	121
Elin Jónsdóttir, fyrrverandi formaður stjórnar	5.300	481	8.400	672
Daði Bjarnason, varamaður	350	28	350	28
Helga Kristín Auðunsdóttir, varamaður	350	28	450	36
Helgi Ingólfur Eysteinnsson, varamaður	350	28	0	0
Þórunn Pálsdóttir, varamaður	650	52	350	28
Anna Skúladóttir, endurskoðunarnefnd	600	48	600	48
Eiríkur Elís Þorláksson, fyrrverandi stjórnarmaður	150	12	2.683	215
Lykilstjórnendur (5)	141.874	14.533	139.954	14.455
Júlíus Þorfinnsson, fyrrverandi stjórnarmaður	0	0	2.683	215
Eva Bryndís Helgadóttir, fyrrv. formaður stjórnar	0	0	200	16
Steinn Logi Björnsson, fyrrv. stjrn., varamaður	0	0	150	12
Ármann Harri Þorvaldsson, fyrrv. varamaður	0	0	350	28
Hilmar Thors, fyrrv. varamaður	0	0	350	28
	<u>215.059</u>	<u>20.910</u>	<u>210.111</u>	<u>20.677</u>

Í árslok 2014 á forstjóri félagsins samtals 3.402 þús. hluti í félaginu í gegnum félag í hans eigu. Formaður stjórnar á samtals 15.208 þús. hluti í félaginu í gegnum félag í hans eigu. Jafnframt eiga fimm lykilstjórnendur hluti í félaginu, samtals að fjárhæð 2.003 þús.

Í árslok námu ógreiddar kaupaukagreiðslur vegna forstjóra 5 millj. kr. og 42 millj. kr. vegna lykilstjórnenda, sbr. skýr. 16.

43. Dótturfélög í samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

	Staðsetn.	Hluttur	Hluttur
		2014	2013
Íslensk endurtrygging hf.	Ísland	99,7%	99,7%
Líftryggingamiðstöðin hf.	Ísland	100,0%	100,0%
TM fé ehf.	Ísland	100,0%	100,0%
Trygging hf.	Ísland	100,0%	100,0%

44. Kennitölur

Helstu kennitölur félagsins eru eftirfarandi:

	2014	2013*
Eigið tjónshlutfall	76,6%	70,2%
Kostnaðarhlutfall váttryggingastarfsemi	22,4%	22,2%
Samsett hlutfall (eigið tjónshlutfall+kostnaðarhlutfall)	99,0%	92,4%
Eiginfjárhlutfall	44,9%	45,4%

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2013 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2013 í samræmi við skýringu 3.

Viðauki við skýringu 32 (óendurskoðað).

Tjónaþróun greinist með eftirfarandi hætti:

Í efri hluta töflunnar (heildarfjárhæðir) kemur annars vegar fram hvernig heildarfjárhæð tjóna hvers tjónsárs frá og með 2005 hefur þróast milli ára, hins vegar núverandi staða. Í neðri hluta töflunnar (tjón í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggjenda verið dregin frá stöðunni í efri hluta. Félagið tók upp nýja reikningskilaaðferð við mat á tjónaskuld á árinu 2014 eins og lýst er í skýringum 3 og 32. Hér fyrir neðan eru tölur reikningsáranna 2012-2014 samkvæmt nýju aðferðinni og í samræmi við aðrar skýringar. Tölur reikningsáranna 2005-2011 sem hér eru sýndar eru endurmetnar með einfölduðu líkani af hinni nýju aðferð.

Heildarfjárhæðir

í millj. kr.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samtals
Mat á endanlegum tjónakostnaði:											
- í lok tjónsárs	6.368	5.630	6.718	7.796	7.402	7.034	7.817	8.446	9.284	10.414	
- einu ári síðar	5.807	6.069	7.351	9.059	7.881	7.340	8.281	8.168	9.316		
- tveimur árum síðar	5.823	6.176	7.969	9.128	8.328	7.380	8.201	7.697			
- þremur árum síðar	5.802	6.353	8.027	9.633	7.964	7.195	7.793				
- fjórum árum síðar	5.701	6.376	8.478	9.722	8.014	7.201					
- fimm árum síðar	5.639	6.496	8.419	9.642	7.980						
- sex árum síðar	5.732	6.483	8.407	9.615							
- sjö árum síðar	5.753	6.487	8.342								
- átta árum síðar	5.719	6.484									
- níu árum síðar	5.696										
Mat á uppsöfnuðum tjónum í árslok 2014	5.696	6.484	8.342	9.615	7.980	7.201	7.793	7.697	9.316	10.414	80.539
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2014	(5.668)	(6.469)	(8.281)	(9.542)	(7.775)	(6.955)	(7.336)	(6.602)	(6.308)	(4.587)	(69.523)
Tjónaskuld í árslok 2014	28	15	61	73	205	246	457	1.095	3.008	5.827	11.016
Tjónaskuld vegna fyrri ára (2004 og fyrr)											99
Heildar tjónaskuld í árslok 2014											11.115
Þar af er tjónaskuld vegna líftrygginga											53

Eigin tjón

í millj. kr.

Mat á uppsöfnuðum tjónum í árslok 2014	4.879	6.264	8.145	9.350	7.799	7.056	7.161	7.538	8.816	9.507	76.517
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2014	(4.851)	(6.249)	(8.084)	(9.279)	(7.611)	(6.814)	(6.706)	(6.446)	(5.829)	(4.064)	(65.934)
Tjónaskuld í árslok 2014	28	15	61	71	188	242	455	1.092	2.987	5.443	10.583
Tjónaskuld vegna fyrri ára (2004 og fyrr)											99
Eigin tjónaskuld í árslok 2014											10.682